

Προκόπης Παυλόπουλος: «Σπύρος Μουστακλής. Ένας Νεομάρτυρας της Δημοκρατίας»

/ Γνώμες

Προκόπης Παυλόπουλος: Σπύρος Μουστακλής. Ένας «Νεομάρτυρας της Δημοκρατίας», που μας διδάσκει ότι η διαρκής υπεράσπισή της και η εξίσου διαρκής υπεράσπιση της Ελευθερίας, με κάθε τίμημα ή και θυσία, αποτελούν ύψιστο Εθνικό Χρέος.

Μιλώντας στην εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου για τον Σπύρο Μουστακλή -έργου της συζύγου του, Χριστίνας- στον ιστορικό χώρο του «Πάρκου Ελευθερίας» (πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ), το οποίο έχει τίτλο «Σπύρος Μουστακλής: Ένας Ελεύθερος Πολιορκημένος», ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Προκόπιος Παυλόπουλος τόνισε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Δεν έχω το δικαίωμα -το αντίθετο μάλιστα- να μακρηγορήσω, μιλώντας για τον Σπύρο Μουστακλή. Και τούτο γιατί όπως αποδεικνύει, ως μείζον τεκμήριο, και το βιβλίο της συζύγου του, Χριστίνας, «Σπύρος Μουστακλής: Ένας Ελεύθερος Πολιορκημένος

», γι' αυτόν έχει ήδη μιλήσει και αποφανθεί η ίδια η σύγχρονη Ιστορία μας. Περιορίζομαι λοιπόν, μέσα σε αυτόν τον εμβληματικό χώρο του «Πάρκου Ελευθερίας», με την δέουσα συστολή και ταπεινότητα, ν' αναφερθώ στα εξής:

I. Είπα πριν ότι η σύγχρονη Ιστορία μας έχει ήδη μιλήσει και αποφανθεί για τον Σπύρο Μουστακλή. Και νομίζω πως απλώς αποδίδω την πραγματικότητα, δίχως ίχνος υπερβολής, λέγοντας πως στο «Συναξάρι» του ο Σπύρος Μουστακλής, ως πρότυπο γενναίου και ανυποχώρητου Αντιστασιακού κατά την διάρκεια της σκοτεινής περιόδου της προδοτικής επτάχρονης δικτατορίας 1967-1974, χαρακτηρίζεται δικαιωματικώς, κατά το Ήθος του και τους Αγώνες του, ως ένας αυθεντικός «*Νεομάρτυρας της Δημοκρατίας*».

II. Και εμείς «*οι ζώντες, οι περιλειπόμενοι*», τιμούμε σήμερα εδώ, στο «*Πάρκο Ελευθερίας*» όπου ορθωνόταν το φρικτό κολαστήριο του ΕΑΤ-ΕΣΑ κατά την δικτατορία και όπου μαρτύρησε και ο Σπύρος Μουστακλής, την Ιερή Μνήμη του όπως του αρμόζει. Με την προσδοκία -προσωπικώς θάλεγα με την βεβαιότητα- πως σύντομα τ' αποπνικτικά κελιά των βασανιστηρίων θα μετατραπούν, με την συνεργασία του Δήμου Αθηναίων και της Περιφέρειας Αττικής, σ' ένα απαστράπτον ιστορικώς Μουσείο Δημοκρατίας. Ίσως και γι' αυτό, με τα μύρα της άνοιξης και της Μνήμης του Νεομάρτυρα της Δημοκρατίας Σπύρου Μουστακλή να ευωδιάζουν γύρω μας, αισθάνομαι την ανάγκη ν' ανατρέξω στους στίχους του Μίκη Θεοδωράκη από το «*ανέσπερο*» τραγούδι του, «*Το σφαγείο*»:

«Μύρισε το σφαγείο μας θυμάρι

και το κελί μας κόκκινο ουρανό».

III. Καθώς σε αυτό τον χώρο πλανιέται η ψυχή του Σπύρου Μουστακλή, το άλλοτε «*σφαγείο*» των μίσθαρνων και εγκληματικών οργάνων της στυγνής δικτατορίας «*μυρίζει*» θάρρος, ελπίδα και προσδοκία. Θάρρος, ελπίδα και προσδοκία που μας εμπνέει ο -και λόγω καταγωγής από το Μεσολόγγι- «*Ελεύθερος Πολιορκημένος*» Σπύρος Μουστακλής, οδηγώντας μας, ταυτοχρόνως, στον δρόμο του Χρέους. Διαλέγω, έστω και κάπως «*αυθαίρετα*», ορισμένα «*σπαράγματα*» από το Β' Σχεδιάσμα των «*Ελεύθερων Πολιορκημένων*» του Εθνικού μας Ποιητή, Διονυσίου Σολωμού, διότι πιστεύω ακράδαντα ότι εκφράζουν, στο ακέραιο, τον Αγώνα του Σπύρου Μουστακλή και την «*διδασχά*» που μας κληροδοτεί μέσ' από αυτούς:

A. «*Όλοι σαν ένας, ναι, χτυπούν, όμως εσύ σαν όλους*» (29).

B. «*Πάντ' ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα, τα μάτια της ψυχής μου*» (36).

Γ. «Με φουσκωμένα τα πανιά, περήφανα κι ωραία» (53).

1. **IV.** Και να τι μας διδάσκει, εν τέλει, μέσ' από τους στίχους του Διονυσίου Σολωμού, ο Σπύρος Μουστακλής, παραφράζοντας, δίχως ν' αλλοιώνω την ουσία του, το εμβληματικό απόφθεγμα του Ηράκλειτου: «Μάχεσθαι χρῆ τὸν δῆμον ὑπὲρ τοῦ νόμου ὀκωσπερ τείχεος». Και κατ' εξοχήν εμείς, οι Έλληνες, οι οποίοι πληρώσαμε τις δικτατορίες ακόμη και με κομμάτια του Εθνικού μας Κορμού, οφείλουμε να γνωρίζουμε ότι η Δημοκρατία και η Ελευθερία είναι «ευαίσθητα» ανεκτίμητα αγαθά, τα οποία για ν' «ανθίσουν» και να «καρπίσουν» έχουν ανάγκη διαρκούς και άνευ όρων υπεράσπισης. Και αυτό ισχύει πολύ περισσότερο στους παραγμένους καιρούς μας, όταν η Δημοκρατία και η Ελευθερία κινδυνεύουν από νέους πολυάριθμους και ύπουλους, καθ' ὃ «υποδόριους» και, άρα, δυσχερώς ανιχνεύσιμους, εχθρούς.

Δεν πρόκειται να τους απαριθμήσω εξαντλητικώς, δεν θα μπορούσα άλλωστε. Μένω όμως σ' έναν -ίσως τον πιο διαβρωτικό για τον Τόπο μας και για τις γενιές που έρχονται -όπως τον αποκαλύπτει ο «αντίποδάς» του, ο Ηρωισμός και η Πατριωτική Αριστεία του Σπύρου Μουστακλή. Και μιλώ για τον μέγιστο κίνδυνο, όπως αυτός κρύβεται κάτω από την λεοντή μιας κίβδηλης αριστείας, της «αποθέωσης» της μετριότητας και του ενδεχόμενου επικράτησης μιας ιδιότυπης «δικτατορίας των μετρίων». Μεταξύ άλλων λοιπόν και σε αυτή την πάνδημη και σθεναρή αντίσταση κατά της μετριότητας και των μετρίων, οι οποίοι «ταξιδεύουν με σημαίες ευκαιρίας» στα «νερά» της πνευματικής και πολιτικής μας ζωής, μας καλεί σήμερα ο «Νεομάρτυρας της Δημοκρατίας» Σπύρος Μουστακλής, προκειμένου να φανούμε αντάξιοι του Εθνικού μας Χρέους.

Αιωνία η Μνήμη του Σπύρου Μουστακλή».